יום **ה'**, **ט"ז** ב**כסלו** תשס"ז (**07** ב**דצמבר**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

משפט פושעי המלחמה הנאציים [משפטי נירנברג] [השלמת המאמר מאתמול]**...**

היות וסמכות בית הדין הוגבלה להפרות של חוקי מלחמה, לא היה בסמכותו לדון בפשעים שהתרחשו לפני 1 בספטמבר 1939 – התאריך הרשמי של פרוץ מלחמת העולם השנייה. ברה"מ הציעה להקים את בית הדין ב**ברלין**, הבירה הכבושה וסמל התבוסה הנאצית והניצחון הסובייטי, אולם בעלות הברית האחרות העדיפו את **נירנברג**, שהייתה באזור שבשליטה אמריקנית. לבד מהחשיבות הסמלית שמצאו בקיום המשפטים בעיר בה התקיימו באופן מסורתי עצרות המפלגה הנאצית, נמצא היכל המשפט של נירנברג גדול דיו ובמצב תקין לקיום המשפט, ובצידו מתקן כליאה הולם.

סדרת המשפטים

"משפטי נירנברג" **אינם** מהווים **משפט אחד**, כי אם סדרת משפטים שנערכו בעיר נירנברג ובהם נשפטו פושעי מלחמה נאצים. בסך הכול **התקיימו 13 משפטים** בין 1945 ו-1949. המשפט הראשון היה משפט פושעי המלחמה הראשיים, ובדרך כלל כאשר נזכרים "משפטי נירנברג" הכוונה היא למשפט זה, משפט שנערך בפני טריבונל צבאי בינלאומי שבו היה ייצוג לארבע המעצמות. הוא התקיים מ-20 בנובמבר 1945 ועד 1 באוקטובר 1946.

האישומים

הייתה זו הפעם הראשונה שבה התכנס טריבונל בינלאומי לשפוט פושעי מלחמה, ועלו שאלות רבות הנוגעות הן לסדרי הדין והן למשפט המהותי. לבסוף התגבשו ארבעה אישומים עיקריים, ואלו הם:

- קשירת קשר לעשיית מלחמה תוקפנית תוך הפרת הסכמים בינלאומיים.
- עשיית מלחמה תוקפנית או "פשעים כנגד השלום".
- פשעי מלחמה ובעיקר היחס לשבויי מלחמה.
- פשעים כנגד האנושות, רצח, השמדה, גירוש ושעבוד. הסעיף העיקרי והחשוב ביותר במשפט.

הנאשמים

1. **ארגונים**

6 ארגונים הועמדו למשפט, וזאת על מנת לסייע בכך שכשיובאו למשפט חברי ארגונים אלו יהיה אפשר להרשיעם על סמך חברותם בארגון בלבד. ואלו הארגונים:

האס אס - הארגון הורשע.
הגסטאפו - הארגון הורשע.
המנהיגות הפוליטית של המפלגה הנאצית - הארגון הורשע.
האס אה - הארגון לא הורשע.
הקבינט של הרייך - הארגון לא הורשע.
המטה הכללי והמפקדה של הכוחות המזוינים הגרמנים - הארגון לא הורשע.

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16^{15}	(י-ם): 16^{00}	(ת"א): 16^{14}	(חיפה): 16^{04}
צאת השבת	(ב"ש): 17^{13}	(י-ם): 17^{15}	(ת"א): 17^{17}	(חיפה): 17^{14}

פרשת השבוע: "וישלח" [בראשית ל"ב 3 –ל"ו 43] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

יום ה', ט"ז בכסלו תשס"ז (07 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

2. **אישים**

מרטין בורמן, קרל דניץ, הנס פרנק, וילהלם פריק, הנס פריטשה, ולטר פונק, הרמן גרינג, רודולף הס, אלפרד יודל, ארנסט קלטנברונר, וילהלם קייטל, גוסטאב קרופּ, רוברט ליי, קונסטנטין פון נוראט, פרנץ פון פאפן, אריך רדר, יואכים פון ריבנטרופ, אלפרד רוזנברג, פריץ זאוקל, הילמאר שאכט, ארתור זייס-אינקווארט, אלברט שפֶּר, ויוליוס שטרייכר.

מהלך המשפט ותגובות הנאשמים

תגובות הנאשמים לאישומים היו שונות. היו כאלו, ובראשם **הרמן גרינג**, אשר המשיכו להתנהג כאילו עודם שולטים באירופה ביד רמה. הם כפרו בסמכותו של בית הדין לדון באישומים, ועמדו על כך שכל מעשיהם נעשו בסמכות ולטובת העם הגרמני. היו כאלו (כמו **אלפרד יודל**) אשר הכחישו את אחריותם האישית, על אף המשרה הרמה שבה אחזו, והיו אנשים כ**הנס פרנק**, אשר הביעו חרטה.

אחד מרגעי השיא הדרמטיים של המשפט התרחש ביום 29 בנובמבר 1945 [ערב חנוכה], כאשר במסגרת טיעוני התביעה הוצג סרט תיעודי שהופק על בסיס חומר שצילמו חיילי בעלות הברית בעת שחרור מחנות הריכוז בגרמניה חודשים אחדים קודם לכן. הסרט כלל תמונות קשות לצפייה של ניצולים מזי רעב וערמות אינסופיות של גופות, והקרנתו בליווי קריינות מתאימה הביאה לתגובות קשות מצד הקהל באולם המשפט. גם השופטים לא יכלו להישאר אדישים לנוכח המראות, והיו ביניהם שמחו דמעה. אפילו אצל חלק מהנאשמים נצפו תגובות של בכי והסבת המבט מן המסך. קודם להקרנה, הדגישה התביעה כי כל אחד מהנאשמים נושא בחלק מן האחריות לזוועות שמתעדות התמונות.

ביצוע גזרי הדין

12 מבין הנאשמים נידונו לעונש מוות. מהם, **מרטין בורמן** שבאותה עת לא היה בידי בעלות הברית נידון בהיעדרו, וגזר דינו מעולם לא בוצע. **הרמן גרינג** התאבד בתאו בבליעת כמוסת ציאניד שעות ספורות לפני ביצוע גזר הדין. 10 הנאשמים הנותרים שנידונו למוות הוצאו להורג על ידי התליין האמריקאי ג'ון וודס באולם ההתעמלות שצמוד לכלא נירנברג בחצות ה-16 באוקטובר 1946 [ליל שמיני עצרת\שמחת תורה – אם כי יש סיפור מפורסם לגבי האירוע המתקשר לפורים דווקא. אך במועד אחר...], וגופותיהם נשרפו במחנה הריכוז דכאו. יתר הנאשמים שנדונו לעונשי מאסר ריצו אותם בכלא שפֶּנדאו בברלין. הנאשם רודולף הס, אשר טען כי אינו שפוי וכי אינו זוכר דבר, היה האחרון מביניהם שנותר בחיים, הוא התאבד בתאו בתליה בשנת 1987.

[http://he.wikipedia.org/wiki/משפטי נירנברג]

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16^{15}	(י-ם): 16^{00}	(ת"א): 16^{14}	(חיפה): 16^{04}
צאת השבת	(ב"ש): 17^{13}	(י-ם): 17^{15}	(ת"א): 17^{17}	(חיפה): 17^{14}

פרשת השבוע: "וישלח" [בראשית ל"ב 3 –ל"ו 43] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.